

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)

“ ” _ 201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 051 Економіка

за магістерською програмою професійного спрямування
Економіко-математичне моделювання

на тему: **«Моделювання процесів діяльності торговельного підприємства»**

Виконавець:

студент 6 курсу обліково-економічного
факультету

Кривоускова Олена Володимирівна _

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Клепікова Оксана Ананіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2018

АННОТАЦІЯ

Кривопускова О.В., «Моделювання процесів діяльності торговельного підприємства».

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «051 Економіка» за магістерською програмою «Економіко-математичне моделювання», Одеський національний економічний університет.

м. Одеса, 2018 рік.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси діяльності торговельного підприємства текстильної галузі «English Home».

У роботі проведено огляд сучасного стану розвитку внутрішньої торгівлі, визначено проблеми та перспективи розвитку торговельних підприємств та споживчого ринку України.

Проаналізовано розвиток та конкуренцію на ринку продажу текстильної продукції в Україні за допомогою методу аналізу ієрархій.

Розроблено імітаційну модель для аналізу основних процесів діяльності торговельного підприємства «English Home», у тому числі операційної та маркетингової діяльності, кадрової політики.

Проведено аналіз та прогнозування основних показників діяльності торговельного підприємства «English Home», головними з яких є об'єм реалізації і виручки від реалізації продукції, валовий прибуток, прибуток від операційної діяльності, рентабельність продажу товару, обсяг продажу на квадратний метр, маркетингова активність, клієнтська база і т.д.

Ключові слова: торговельне підприємство, метод аналізу ієрархій, імітаційна модель, фінансова та операційна діяльність, маркетингова активність.

ANNOTATION

Krivopuskova O.V. "Modeling of the processes of activity of the trading company".

thesis for Master degree in specialty "051 Economics"

under the program

"Economic and mathematical modeling",

Odessa National University of Economics.

Odessa, 2018.

The thesis consists of three chapters. Object of study is the processes of activity of the trading company of the textile industry «English Home».

Diploma thesis deals with review of the current state of development of domestic trade, definition of problems and prospects of development of trade enterprises and the consumer market of Ukraine.

The development and competition in the textile market in Ukraine are analyzed by the method of hierarchy analysis.

The simulation model for the analysis of the main processes of activity of the trading company "English Home" including operational and marketing activities, human resource policy is developed.

The basic indicators of the trading activity of the «English Home», the main of which are the volume of sales and sales revenue, gross profit, operating profit, profitability of sales of goods, sales per square meter, marketing activity, customer base, are analyzed and predicted.

Keywords: trading company, method of hierarchy analysis, simulation model, financial and operational activities, marketing activity.

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	2
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	6
1.1. Аналіз розвитку внутрішньої торгівлі в Україні	6
1.2. Проблеми та перспективи розвитку торговельних підприємств та споживчого ринку України	19
1.3. Аналіз виробництва та продажу текстильної продукції для дому (постільної білизни) в Україні.....	28
РОЗДІЛ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	38
2.1. Оцінка конкурентоспроможності торговельних підприємств з продажу текстильної продукції для дому	38
2.2. Особливості застосування економіко-математичних моделей та інформаційних технології для аналізу торговельної діяльності ..	54
2.3. Імітаційна модель процесів діяльності торговельного підприємства «English Home»
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗАСОБАМИ ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.....	70
3.1. Прогнозування та аналіз операційної діяльності торговельного підприємства (на базі розробленої імітаційної моделі)	70
3.2. Дослідження маркетингової активності торговельного підприємства (на базі розробленої моделі).....	86
3.3. Аналіз роботи персоналу торговельної мережі (на базі розробленої імітаційної моделі)	92
ВИСНОВКИ.....	103
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	106
ДОДАТКИ.....	116

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Незважаючи на труднощі соціально-економічного й політичного характеру, торговельна діяльність залишається однією з ключових галузей національної економіки. Торгівля забезпечує оборот 1,8 трлн. грн. щорічно, тобто 60% валового випуску України, внутрішня торгівля формує близько 14-16% ВВП, частка зайнятих у сфері торгівлі складає 21,8%.

Умови ведення торговельного бізнесу в Україні весь час ускладнюються. Це викликано посиленням конкуренції між торговельними підприємствами, зростанням вимог споживачів до якості продукції, обслуговування і супровідних послуг, інфляційними процесами та ін. Торговельним підприємствам необхідно розв'язувати проблеми пошуку резервів економії, зростання прибутку й рентабельності за умови усунення або зниження ризиків. Це неможливо здійснити без аналізу грошових потоків (обсягів продажу, додаткових доходів, витрат, собівартості реалізованої продукції та ін.) та внутрішнього контролю.

Тому застосування імітаційного моделювання для аналізу процесів діяльності торговельного підприємства є актуальною задачею.

У науковій літературі напрацьовано і в багатьох випадках реалізовано основні підходи до аналізу процесів діяльності торговельних підприємств. Фундаментальні результати у цій галузі належать таким вітчизняним і зарубіжним науковцям, як: Л. А. Бернстайн, О. М. Брадул, М. В. Дембінський, А. М. Герасимович, І. П. Житна, В. М. Івахненко, В. В. Ковальов, Т. М. Ковальчук, Л. І. Кравченко, М. В. Мельник, О. В. Олійник, І. Т. Райковська, Г. В. Савицька, В. І. Стражев, М. Г. Чумаченко, І. В. Чуєв, С. І. Шкарабан, І. Й. Яремко та інші.

Мета кваліфікаційної роботи: аналіз та моделювання процесів діяльності торговельного підприємства текстильної галузі засобами імітаційного моделювання.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- провести огляд сучасного стану розвитку внутрішньої торгівлі, визначити проблеми та перспективи розвитку торговельних підприємств та споживчого ринку України;
- проаналізувати розвиток та конкуренцію на ринку продажу текстильної продукції в Україні (із застосуванням метода аналізу ієрархій);
- розробити імітаційну модель для аналізу основних процесів діяльності торговельного підприємства «English Home» (операційна діяльність, маркетингова, кадрова політика);
- провести аналіз та прогнозування основних показників діяльності торговельного підприємства «English Home».

Об'єктом дослідження виступають процеси діяльності торговельного підприємства текстильної галузі «EnglishHome».

Предмет дослідження – імітаційні моделі у процесі дослідження операційної, маркетингової та управлінської діяльності торговельного підприємства «EnglishHome» .

Методи дослідження: метод аналізу ієрархій для дослідження конкурентоспроможності торговельних підприємств текстильної галузі; метод імітаційного моделювання для розробки імітаційної моделі, аналізу та прогнозування обсягу реалізованої продукції, доходів, витрат, прибутковості; статистичні методи в імітаційному моделюванні для перевірки адекватності імітаційної моделі.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні документи Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, офіційний сайт Держкомстату України, звітність ТОВ «English Home», наукові праці вітчизняних і закордонних вчених з питань удосконалення процесів діяльності торговельних підприємств, аналізу фінансових результатів, сайти новин та рейтингів торговельних підприємств України, ресурси Інтернет, офіційний сайт компанії itthink фірми HighPerformanceSystems та ін.

Обґрунтовані в кваліфікаційній роботі наукові підходи, методи, інструменти та отримані результати являють собою практичне підґрунтя для

підготовки і реалізації управлінських рішень у процесі функціонування сучасних торговельних мереж, що сприятиме їх прогресивному розвитку.

Публікації. Теоретичні положення кваліфікаційної роботи доповідалися на науково-практичній конференції «Економічна кібернетика: теорія, практика та напрямки розвитку» (м. Одеса, 28-29 листопада 2018 р.). Опубліковано тези доповідей: Клепікова О.А., Кривопускова О.В. Динаміка розвитку торгівлі та споживчого ринку України // Матеріали наук. – практ. конференції «Економічна кібернетика: теорія, практика та напрямки розвитку» кафедри Економічної кібернетики та інформаційних технологій Одеського національного політехнічного університету. ОНПУ, 28-29 листопада 2018, – Одеса: ОНПУ, 2018. – С. 83-86.

ВИСНОВКИ

Проведено огляд сучасного стану розвитку торговельних підприємств України, виділено задачі та проблеми розвитку. Важливим завданням сучасного торговельного бізнесу є задоволення потреб населення, підтримка балансу між попитом і пропозицією. Торгівля відіграє значну роль у формуванні доходної частини бюджетів усіх рівнів, у забезпеченні зайнятості населення, особливо жінок і молоді.

Частка торгівлі у формуванні ВВП України у 2017 р. склала 16% і має тенденцію до збільшення. Торгівля по обсягу інвестицій посідає третє місце після промисловості та фінансової діяльності.

Виявлено основні проблеми, які виникають в процесі здійснення торговельної діяльності, головними з яких є: купівельна неспроможність населення, різкі зміни попиту на певні категорії товарів; скорочення асортименту вітчизняних товарів на прилавках магазинів; необґрунтоване завищення цін; збільшення тіньового сектора на ринку роздрібної торгівлі; зростання концентрації торговельних підприємств та конкуренції між ними та ін.

Проведено оцінку конкурентоспроможності підприємств текстильної галузі України за допомогою методу аналізу ієрархій. Підприємства порівняно між собою за показниками маркетингової активності: організація збутової мережі: розміщення мережі магазинів, кількість точок продажу; робота власного інтернет-магазину: дизайн сайту, зручність навігації, надання інформації, форма реєстрації, замовлення продукції; імідж бренду, впізнаваність; асортимент товарів за розміром, дизайном; цінова політика, наявність різних цінових груп; якість продукції, дотримання стандартів, сертифікація; рекламна кампанія, залучення потенційних покупців; система лояльності для постійних клієнтів. За результатами аналізу лідером стало підприємство «English Home».

Проведено аналіз процесів діяльності торговельної мережі

«EnglishHome». Основними процесами, що досліджуються у кваліфікаційній роботі є «Реалізація товару», «Операційна та фінансова діяльність», «Маркетингова активність» та «Працівники».

У секторі «Реалізації товару» імітуються процеси, пов'язані з виручкою від реалізації товару. У рамках цього процесу можна отримати інформацію про виручку від реалізації та валовий прибуток. Також у рамках цього процесу підсумовуються витрати пов'язані із собівартістю продукції (виготовлення та транспортування продукції до магазинів).

У секторі «Операційна та фінансова діяльність» імітуються процеси, пов'язані з операційною та фінансовою звітністю торговельного підприємства. А саме, прибуток від операційної діяльності, прибуток від оподаткування, чистий прибуток, нерозподіленого прибутку, розподілення грошових потоків на виробництво, придбання товару та виплат власникам, розраховується рентабельність продажу. В рамках процесу можливо провести оцінку сукупних витрат (інші витрати (соціальні заходи, амортизація, матеріальні затрати та ін.), податків, фонду заробітної плати та ін.).

У секторі «Маркетингова активність» проводиться моделювання процесів взаємодії компанії з клієнтами. Імітується рух клієнтів в залежності від їх активності, на яку впливає якість обслуговування у мережі та цінова політика компанії. Якість обслуговування, в свою чергу, формується з двох показників, на які мають вплив кількість скарг на якість продукції та кількість клієнтів на одного працівника.

У секторі «Працівники» моделюються процеси навчання та забезпечення персоналом в необхідній кількості в умовах постійного росту мережі. Розраховується необхідна кількість новачків і спеціалістів з метою забезпечення безперервної роботи торговельної мережі з урахуванням випробувального терміну новачків.

До основних результатів можна віднести: валовий прибуток підприємства 2018-2019 рр. зростає (порівняно з 2016-2017 рр. на 20 %). Торгове підприємство «EnglishHome» отримує прибуток в межах 5-10 млн грн щомісяця

упродовж усього досліджуваного періоду. Для підвищення валового прибутку на 10 % необхідно підняти рівень продажу на 17-20%. Рентабельність підприємства знаходиться в межах від 35 % до 45 %.

Нерозподілений прибуток на кінець 2017 року склав 3,7 млн грн, на кінець 2018 року 4,7 млн грн. Це означає, що є можливість реінвестування грошових коштів в активи підприємства. Для ефективної роботи підприємства рекомендовано такий розподіл нерозподіленого прибутку: виплати власникам – 25 %, резервний фонд для забезпечення процесу виробництва – 75 %.

Для забезпечення високої якості обслуговування клієнтів мережі, на одного працівника має припадати менше 700 клієнтів у місяць та кількість скарг на якість продукції на місяць повинна бути меншою 350 шт., тоді якість обслуговування підвищується і прихід клієнтів складає 3-5% від загальної кількості;

Для забезпечення персоналом у кількості 200 ± 20 осіб з метою безперервної роботи торговельної мережі необхідно навчати приблизно 20 ± 5 осіб новачків щомісяця, мати на постійній роботі спеціалістів 140 ± 20 осіб, адміністраторів – 45 ± 5 осіб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішня торгівля // Вікіпедія [Електронний ресурс] – URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Внутрішня_торгівля
2. Алексеєва Н.І. Сучасні проблеми та тенденції розвитку роздрібною торгівлі Донецької області / Н.І. Алексеєва // ПолтНТУ: Економіка і регіон № 4(41), 2013. – С. 35–41.
3. Пугачевська К.Й. Тенденції розвитку внутрішньої торгівлі в Україні // Економіка і суспільство. – 2007. – № 7.
4. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Пугачевська К.Й. Роздрібний товарооборот підприємств України: тенденції та проблеми // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. Економіка. – 2016. – Вип. 2. – С. 106–112.
6. Радзіховська К. З. Внутрішня торгівля України: стан, тенденції, організаційно-економічні проблеми розвитку в умовах кризи / К. З. Радзіховська, І. П. Міщук // Торгівля, комерція, підприємництво. – 2011. – Вип. 12. – С. 20–26[Електронний ресурс]. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2011_12_7.
7. Височин І. Сучасні тенденції розвитку товарообороту підприємств роздрібною торгівлі України / І. Височин // Економічний аналіз. – 2012. – Т. 10(2). – С. 376–383.
8. Шуміло О.С. Динаміка сучасного розвитку підприємств роздрібною торгівлі в Україні / О.С. Шуміло // Бізнес Інформ. – 2014. – № 11. – С. 171–176 [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.business-inform.net>.
9. Жаліло Я. А. Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання: аналіт. доп. / Я.А. Жаліло, К.А. Кононенко, В.М. Яблонський [та ін.]; за заг. ред. Я.А. Жаліла. – К.: НІСД, 2014. – 132 с.
10. Височин І. В. Роздрібний товарооборот підприємств як індикатор соціально-економічного розвитку / І.В. Височин // Економіка України. – 2013. –

№7 (620). – С. 34-43.

11. Апопій В. В. Сучасні проблеми та стратегічні пріоритети розвитку внутрішньої торгівлі України / В.В. Апопій // Вісник Донецького державного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – 2005. – № 4. – С. 145–153.

12. Кравченко М. С. Аналіз сучасного стану розвитку торгівельної галузі України / М.С. Кравченко // Вісник Приазовського державного технічного університету : зб. наук. праць. – Маріуполь, 2016. – Вип. 31, № 2. – С. 139–145. – (Серія «Економічні науки»).

13. Споживчий ринок України: методологія дослідження та регулювання: Монографія / За заг.ред. Л.О.Лігоненко. – К., 2007. – С. 11.

14. Сухаревська І. В. Визначення особливостей функціонування споживчого ринку в системі економічних відносин // В сб. науч. тр. «Экономические проблемы и перспективы стабилизации экономики Украины» – Донецк, Ин-т экономики пром-ти НАН Украины, 2003. – С. 158–168.

15. Филюк Г. Тенденції розвитку споживчого ринку України / Г. Филюк, О. Шевчук // Товари і ринки. – 2011. – № 1. – С. 24–36.

16. Отчет о конкурентоспособности Украины '2017. Навстречу економічному росту и процветанию. – К.: Фонд "Эффективное управление", 2017. – 236 с.

17. Кушнір Т. Б. Сучасні особливості розвитку українського споживчого ринку / Т.Б. Кушнір // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2013. – Вип. 1(2). – С. 110–118 [Електронний ресурс]. – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2013_1\(2\)](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2013_1(2)) 18.

18. Юридичний путівник споживача : навч.-практ. посіб. / Теліпко В. Е. [та ін.] ; за заг. ред. В.Е. Теліпко. – К. : Центр учбової літ-ри, 2010. – 368 с.

19. Басюк Т. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості торгових підприємств / Т. Басюк // Економіка України. – 1999. – № 12. – С. 84–89.

20. Бланк И. А. Торговый менеджмент / И. А. Бланк – К.: Ника-Центр, 2004. – 488 с.

21. Зуев А. Элитарная торговля и инновации / А. Зуев, Н. Кушнарера, Л. Мясникова // РИСК. – 2004. – № 1. – С. 51-59.
22. Дмитренко М. Й. Економіка України в глобальному просторі: філософія економічного розвитку / М. Й. Дмитренко, М. М. Свічинський // Фінансовий простір. – 2011. – № 4 (4). – С. 22–30.
23. Ігнатенко М. М. Управління розвитком ринку споживчих товарів та послуг / М.М. Ігнатенко [Електронний ресурс]. – URL: <http://наука.kushnir.mk.ua/?p=42831>.
24. Кривенко Н.І. Особливості конкуренції в сфері торгівлі / Н. І. Кривенко [Електронний ресурс]. – URL: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/68242.doc.htm
25. Харько О. Купівля товарів на ринках втрачає популярність / О. Харько [Електронний ресурс]. – URL: <https://ua.korrespondent.net/business/economics/1315902-opituvannya-ukrayinci-vtrachayut-interes-do-neorganizovanoyi-torgivli-viddayut-perevagu-supermarketam>.
26. Данкєєва О. М. Роздрібна торговельна мережа в Україні: класифікація типів та особливості розвитку в умовах кризи / О. М. Данкєєва // Науковий вісник Ужгородського національного університету. - 2016. - Вип. 6. - Ч. 1. - С. 81-87.
27. Фролова Г.І. Ринкове конкурентне середовище торговельних мереж в Україні / Г.І. Фролова // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2014. – № 4 (28). – С. 54–59.
28. Марков Б. М. До проблематики розвитку роздрібного ринку продовольчих товарів / Б. М. Марков // Актуальні питання економіки, управління і права. – Полтава: ЦФЕНД, 2018. – Ч. 1. – С. 54–56.
29. Швестко В. О. Тенденції розвитку корпоративних роздрібних торговельних мереж України / В. О. Швестко // Ефективна економіка. – 2015. – № 12 [Електронний ресурс]. – URL: http://library.sumdu.edu.ua/data/Economic_01_2016.docx.
30. Результати маркетингового дослідження ринку постільної білизни /

Бібліофонд [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=604608>

31. House Hold: Что происходит на рынке комфорта? / Трейд Мастер [Електронний ресурс]. – URL: <https://trademaster.ua/articles/312529>.

32. Пора просыпаться: рынок постельного белья Украины-2017 / Агентство стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – URL: <http://sd.net.ua/2017/05/22/pora-prosypatsya-rynok-postelnogo-belya-ukrainy-2017.html#sel=1:1,1:6>

33. Украинское постельное белье Ярослав / Все о текстиле [Електронний ресурс]. – URL: <https://izvolokna.com/brendy/ukraina/yaroslav-postelnoe-bele.html>

34. Постельное белье какой фирмы выбираете Вы? / Интернет-магазин Домашний текстиль [Електронний ресурс]. – URL: <http://home-textiles.com.ua/cms.php?view=66>

35. Производители постельного белья [Електронний ресурс]. – URL: http://baibai.ru/marki_postelnoe_belyo.html

36. Интернет-магазин English Home. О компании [Електронний ресурс]. – <https://englishhome.ua/english-home/>

37. Конкуренція як категорія ринкової економіки. Сутність конкуренції / Економічна теорія. – 2011. – [Електронний ресурс]. – URL: http://osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21842/

38. Миляков Н.В. Финансы: учебник / Н.В.Миляков. – М.: ИНФРА-М, 2013. – 543 с.

39. Багиев Г.Л. Основы маркетинговых исследований: учебное пособие/ Г.Л.Багиев, И.А.Аленков. – СПб.: Изд-во СПбУЭФ, 2011. – С. 106.

40. Рубин Ю.Б. Конкуренция: реалии и перспективы / Ю.Б.Рубин. – М.: Знание. – 2011. – С. 160.

41. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление / Р.А. Фатхутдинов. – М.: ИНФРА, 2011. – 246 с.

42. Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий. М.: Радио и

связь. – 1993. – 320 с.

43. Аникин И.В. Применение метода анализа иерархий для решения задачи выбора антивирусных продуктов / И.В. Аникин, А.П. Кирпичников // Вестник Астраханского государственного технического университета. – 2014. – С.187.

44. Саати Т., Кернс К. Аналитическое планирование. Организация систем. М.: Радио и связь. – 1991. – 224 с.

45. Бакунов О. О. Роздрібні торговельні мережі: стратегії розвитку [Текст] : монографія / О. О. Бакунов, В. А. Распопова. – Донецьк : Ноулідж, 2012. – 184 с.

46. Сальникова О.В. Экономико-математические методы в анализе финансово-экономического состояния предприятия / О.В. Сальникова // Журнал научных публикаций аспирантов и докторантов. – 2012. – [Электронный ресурс]. – URL: <http://jurnal.org/articles/2013/ekon7.html>

47. Федосеев В.В. Экономико-математические методы и прикладные модели: учебник для бакалавров / В.В. Федосеев, А.Н. Гармаш, И.В. Орлова; под ред. В.В. Федосеева. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2012. – 328 с.

48. Сычева. И. В. Экономико-математические методы и информационные системы в бизнес-планировании: магистерская диссертация по направлению подготовки: 09.04.03 - Прикладная информатика. – 2017. – [Электронный ресурс]. – URL: <http://elibrary.asu.ru/xmlui/bitstream/handle/asu/3709/vkr.pdf?sequence=1>

49. Серова Е. Современные методологические и инструментальные подходы моделирования бизнес-задач / Е. Серова // The paper is selected from XIVth International Conference "Knowledge-Dialogue-Solution" KDS 2008, Varna, Bulgaria, June-July– 2008. – 470 с.

50. Ситникова В.В. Методы экономического анализа и экономико-математическое моделирование в управлении предприятием / В.В. Ситникова // Экономический анализ: теория и практика. – 2005. – № 13 (46). – [Электронный

ресурс]. – URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/metody-ekonomicheskogo-analiza-i-ekonomiko-matematicheskoe-modelirovanie-v-upravlenii-predpriyatiem>

51. Чмир О.С. Використання методів статистичного аналізу в дослідженнях стану соціально-економічних систем / О.С. Чмир, Д.А. Арзянцева // Науково-технічна інформація. – 2009. – № 3. – С. 14-18. – [Електронний ресурс]. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2009_3_6.

52. Ус С.А. Моделі й методи прийняття рішень: навч. посіб. / С.А. Ус, Л.С. Коряшкіна; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014. – 300 с.

53. Економічна кібернетика: від теорії до практики: збірник наукових Е45 праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27–28 лютого 2015 р. – Дніпропетровськ: Герда, 2015. – 346 с.

54. Мозолевська М.О. Використання нейронних мереж для прогнозування у фінансовій сфері / М.О. Мозолевська, О.В. Ставицький // Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених. – 2017. – № 11. – [Електронний ресурс]. – URL: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22609/1/2017-11_5-07.pdf

55. Соколовська З. М. Комп'ютерне моделювання складних економічних систем : [монографія] / З. М. Соколовська, О. А. Клепікова. – Одеса : Астропринт, 2011. – 512 с.

56. Клепікова О. А. Застосування сучасних технологій імітаційного моделювання при написанні магістерських робіт з економіки / О. А. Клепікова, В. П. Слободянюк // Шляхи реалізації кредитно-модульної системи організації навчального процесу і тестових форм контролю знань студентів [текст] : матеріали наук.-метод. семінару. – Вип. 9. – Одеса : Наука і техніка, 2014. – С. 26-29.

57. Лычкина Н. Н. Имитационное моделирование экономических процессов / Н.Н. Лычкина. – М.: Академия АйТи, 2005. – 164 с.

58. Борщев А. Применение имитационного моделирования в России – состояние на 2007 год / А. Бошчев // Бизнес-информатика. – 2008. – №4(06). –

С. 64-68.

59. Клепікова О. А. Напрямки використання спеціалізованих мов програмування в економічних дослідженнях / О.А. Клепікова, Н.В. Яценко // Вісник соціально-економічних досліджень: Збірник наукових праць ОДЕУ. – Одеса, 2008. – № 31 – С. 139-147.

60. Соколовська З.М. Прикладні моделі системної динаміки : [монографія] / З. М. Соколовська, О. А. Клепікова. – Одеса : Астропринт, 2015. – 308 с.

61. Клепікова О.А. Комплексний підхід до тестування імітаційних моделей складних економічних систем / О.А. Клепікова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Випуск 5 (ч. 4). – С. 224-228.

62. Цисарь И.Ф. Моделирование экономики в Ithink_Stella. Кризисы, налоги, информация, банки / И.Ф. Цисарь. – М. : ДИАЛОГ_МИФИ, 2009. – 224 с.

63. Офіційний сайт компанії iThink software и Stella software [Електроний ресурс]. – URL: <http://www.iseesystems.com>.

64. Рассказова А.А. Значение имитационного моделирования при подготовке управленческих кадров / А.А. Рассказова, О.А. Правдина // Санкт-Петербургский образовательный вестник. – 2018. – № 9 (64). – С. 80-83.

65. Кузнецов Ю.А. Имитационное моделирование экономических процессов с применением программного пакета itthink / Ю.А. Кузнецов, В.И. Перова, О.В. Мичасова // Экономический анализ: теория и практика. – 2007. – № 6 (63). – С. 11-15.

66. Математичне та комп'ютерне моделювання економічних процесів: [монографія] / З. М. Соколовська, В. М. Андрієнко, І. Ю. Івченко [та ін.] ; за заг. ред. З.М. Соколовської. – Одеса: Астропринт, 2016. – 272 с.

67. Сидора Т. Ю. Критерії оцінювання ефективності діяльності підприємства / Т. Ю. Сидора // Ефективна економіка. – 2012. – № 7.

68. Єпіфанова І.Ю. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до

визначення сутності / І.Ю. Єпіфанова, В.С. Гуменюк // Економіка та суспільство. – 2016. – Вип. 3. – С. 189–192. – [Електронний ресурс]. – URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

69. Єпіфанова І. Ю. Методика оцінювання прибутковості підприємства [Електронний ресурс] / І. Ю. Єпіфанова, В. С. Гуменюк // Економіка та суспільство. – 2017. – №12. – С. 251-254. – URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

70. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів./ Ф.Ф. Бутинець // Методика визначення та облік чистого доходу від реалізації. – Житомир: ПП "Рута". – 2009. – 912 с.

71. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й.М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 406 с.

72. Внутрішні джерела фінансування підприємства / Finalearn Фінансова аналітика [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.finalearn.com/lifers-472-5.html>.

73. Склад валового прибутку організації / Короткий курс лекцій з дисципліни «Фінанси» [Електронний ресурс]. – URL: https://studme.com.ua/1212012411843/finansy/sostav_valovoy_pribyli_organizatsii.htm#51.

74. Производительность труда на предприятии: измерение, анализ и повышение / Персональный журнал руководителя. [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.gd.ru/articles/3575-proizvoditelnost-truda>.

75. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: підручник / Н.О. Голошубова // Ефективність використання торгових площ магазинів –Київ: Київ. нац.орг.-екон.ун-т. – 2012. – 680 с.

76. Капінос, Г. І. Операційний менеджмент: навч. посібник / Г.І. Капінос, І. В. Бабій. - К.: ЦУЛ. – 2013. - 352 с.

77. Циган Р.М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання / Р.М. Циган // Актуальні

проблеми економіки. – 2010. – № 4 (106). – С. 150-155.

78. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник / О. С. Іванілов // Фінансово-економічні результати діяльності підприємства. - К.: Центр учбової літератури. – 2009. – 728 с.

79. Податок на прибуток: платники, ставки, різниці / Журнал «Головбух: праця та зарплата» [Електроний ресурс]. – URL:<https://www.golovbukh.ua/article/5952-qqq-16-m11-16-11-2016-podatok-na-pributok-platniki-stavki-rznits>.

80. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) / Вікіпедія – свободная енциклопедія [Електроний ресурс]. – URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.

81. Марцин В. С. Економіка торгівлі: підручник / В. С. Марцин // Розподіл та використання прибутку підприємства. Планування розподілу прибутку – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ : Знання. – 2008. – 603 с.

82. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств.: навч. посібник // Суть рентабельності підприємства та її показники. – К.: Центр навчальної літератури. – 2013.– 504с.

83. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент // Аналіз ділової активності та ефективності функціонування підприємства. – Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.

84. Свидрук І. І. Креативні підходи до формування трудових ресурсів в організації / І. І. Свидрук // Торговля, комерція, підприємництво. – 2014. – Вип. 16. – С. 198–203. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2014_16_46.

85. Клепікова О. А. Модельовання процесів корпоративного управління в компанії / Оксана Ананіївна Клепікова // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2018. № . 22 (66). С. 244-255.

86. Зайченко О. І. Управління людськими ресурсами: навч. посіб. /О. І.Зайченко, В. І. Кузнецова. –Івано-Франківськ, «Лілея НВ». – 2015. – 232 с.

87. Бикова А. Л. Складові ефективної адаптації персоналу / А. Л. Бикова, Д. Д. Паранько // Молодий вчений. – 2016. – №12. – С. 640-646.

88. Якість обслуговування покупців торговельного підприємства / Портал освітньо-інформаційних послуг «Студентська консультація» [Електроний ресурс]. – URL: <http://studcon.org/yakist-obslugovuvannya-pokupciv-torgovelnogo-pidpryyemstva>.

89. Крикавський Є.В. Маркетингова політика розподілу: навч. посібник / Є.В. Крикавський, Н.С. Косар, А. Чубала. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009.

90. Міщук О.І. Обґрунтування підвищення ефективності роботи контактного персоналу в індустрії моди / О.І. Міщук // Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг: Міжнародна науково-практична конференція, 15-16 грудня 2017 р.: [тези доп.]. – Рівне: РДГУ, 2017. – С. 81-83.

91. Попко О.В. Формування лояльності споживача за клієнтоорієнтованого підходу / О.В. Попко // Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг: Міжнародна науково-практична конференція, 15-16 грудня 2017 р.: [тези доп.]. – Рівне: РДГУ, 2017. – С. 96-98.